

This question paper contains 10 printed pages]

EN—72—2017

FACULTY OF COMMERCE

B.Com. (Third Semester) EXAMINATION

OCTOBER/NOVEMBER, 2017

(CBCS Pattern)

COST ACCOUNTING

Paper I

(MCQ + Theory)

(Saturday, 14-10-2017)

Time : 2.00 p.m. to 4.00 p.m.

Time—2 Hours

Maximum Marks—40

N.B. :— (i) Solve Question No. 1 on OMR sheet during the first half an hour.

(ii) Question No. 1 is compulsory.

(iii) All questions carry equal marks.

(iv) Simple calculator is allowed.

(i) प्रश्न क्रमांक 1 हा OMR sheet वरच सोडवायचा आहे, त्यासाठी पहिला अर्धा तास वेळ असेल.

(ii) प्रश्न क्रमांक 1 अनिवार्य आहे.

(iii) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

(iv) साधे गणकयंत्र वापरण्यास परवानगी आहे.

MCQ

10

1. Multiple Choice Questions :

बहुपर्यायी प्रश्न सोडवा :

(1) Which is the function of cost accounting ?

(A) Cost and price determination

(B) Cost control

(C) Policy making

(D) All of the above

P.T.O.

परिव्यय लेखांकनांचे कार्य कोणते ?

- (अ) परिव्यय व मुल्य निर्धारण
- (ब) परिव्यय नियंत्रण
- (क) निती निर्धारण
- (ड) वरीलपैकी सर्व

(2) Issue of material is the main function of

- (A) Storehouse
- (B) Accountant
- (C) Cashier
- (D) Clerk

सामग्रीचे निर्गमण करणे हे चे प्रमुख कार्य आहे.

- (अ) भांडारगृह
- (ब) लेखापाल
- (क) रोखपाल
- (ड) लिपिक

(3) In Taylor's differential piece rate system wages not given.

- (A) High piece rate
- (B) Low piece rate
- (C) Guaranteed wages
- (D) None of these

टेलरच्या भिन्न कार्यदर पद्धतीत मजूरी दिली जात नाही.

- (अ) उच्च पीस रेट
- (ब) निम्न पीस रेट
- (क) गारंटीड मजूरी
- (ड) यापैकी नाही

(4) Aggregate of all direct cost is known as

- (A) Factory cost
- (B) Office cost
- (C) Prime cost
- (D) Total cost

एकत्रीत सर्व प्रत्यक्ष परिव्यय या नावाने ओळखतात.

- (अ) निर्माणी परिव्यय
- (ब) कार्यालय परिव्यय
- (क) प्रधान परिव्यय
- (ड) एकूण परिव्यय

(5) Prime cost + works overheads + office overheads =

- (A) Cost of production (B) Total cost
(C) Works cost (D) None of these

प्रधान परिव्यय + निर्माण अधिव्यय + कार्यालय अधिव्यय =

- (अ) उत्पादन परिव्यय (ब) एकूण परिव्यय
(क) निर्माणी परिव्यय (ड) यापैकी नाही

(6) Purchase is the part of

- (A) Direct material (B) Office overhead
(C) Selling overhead (D) Factory overhead

खरेदी हा चा भाग आहे.

- (अ) प्रत्यक्ष सामग्री (ब) कार्यालय अधिव्यय
(क) विक्री अधिव्यय (ड) निर्माणी अधिव्यय

(7) Base of apportionment of electric power expenses is

- (A) No. of workers
(B) Area occupied
(C) Horse power of machine
(D) None of the above

विद्युत शक्ती खर्च विभागणीचा आधार हा आहे.

- (अ) कामगारांची संख्या (ब) धारण केलेले क्षेत्र
(क) अश्व शक्ति (यंत्र) (ड) वरीलपैकी नाही

(8) Single or output costing method is commonly used by

- (A) Cement Industry (B) Steel Industry
(C) Sugar Industry (D) All of these

P.T.O.

एकल किंवा उत्पादन परिव्यय पद्धती सामान्यपणे वापरली जाते

- (अ) सिमेंट उद्योग (ब) लोखंड उद्योग
(क) साखर उद्योग (ड) यापैकी सर्व

(9) Disadvantages of time rate system

- (A) No incentive (B) Idle time
(C) Extra supervision cost (D) All of these

समय दर पद्धतीचा दोष

- (अ) कामगारांना प्रेरणा नाही (ब) रिकामा वेळ वाया जातो
(क) अतिरिक्त निरीक्षण परिव्यय (ड) यापैकी सर्व

(10) Indirect material is a part of

- (A) Office overheads
(B) Selling and distribution overheads
(C) Factory overheads
(D) None of the above

अप्रत्यक्ष सामग्री ही चा भाग आहे.

- (अ) कार्यालय अधिव्यय
(ब) विक्री व वितरण अधिव्यय
(क) निर्माणी अधिव्यय
(ड) वरीलपैकी नाही

Theory

2. In respect of a factory, the following figures have been obtained for the year ended on 31st December, 2015 :

	10
	₹
Cost of materials	1,50,000
Direct wages	1,25,000

Factory overheads	75,000
Office overheads	84,000
Selling overheads	66,000
Distribution overheads	35,000
Profit	1,05,000

A work order has been executed in the year 2016 and the following expenses have been incurred.

	₹
Materials	12,000
Wages	8,000

Assuming that in 2016 the rate of factory overheads have gone up by 10%, distribution overheads have gone down by 10% and selling and office overheads have each gone up by 5%. At what price should the product be marked so as to earn the same rate of profit as in 2015.

The factory overheads are based on direct wages and office, selling and distribution overheads on factory cost.

31 डिसेंबर 2015 ला संपलेल्या वर्षासंबंधीची एका निर्माणीची माहिती खालील प्रमाणे आहे :

	₹
सामग्रीचे परिव्यय मुल्य	1,50,000
प्रत्यक्ष मजूरी	1,25,000
निर्माणी अधिव्यय	75,000
कार्यालय अधिव्यय	84,000
विक्री अधिव्यय	66,000
वितरण अधिव्यय	35,000
लाभ	1,05,000

P.T.O.

2016 या वर्षासाठी एक कार्य-आदेश कार्यान्वित केला असून त्यावर खालील खर्च झाला आहे.

	₹
सामग्री	12,000
मजुरी	8,000

2016 या वर्षात निर्माणी अधिव्ययात 10% ने वाढ, वितरण अधिव्ययात 10% ने घट, आणि विक्री व कार्यालय अधिव्ययात प्रत्येकी 5% ने वाढ होईल असे ग्रहित धरून 2015 या वर्षात मिळालेल्या दरानेच नफा प्राप्त करण्यासाठी उत्पादनाचे विक्री मुल्य ठेवावे ते सांगा ?

निर्माणी अधिव्यय प्रत्यक्ष मजुरीवर आणि कार्यालय, विक्री आणि वितरण अधिव्यय निर्माणी परिव्ययावर अवलंबून आहे.

Or
(किंवा)

The following purchases and issues were made during April, 2016 :

Date	Particulars	Quantity (units)	Rate per unit (₹)
April 2	Purchased	2000	10
April 6	Purchased	300	12
April 9	Issued	1200	—
April 10	Purchased	200	14
April 12	Issued	1000	—
April 20	Purchased	300	11
April 29	Issued	200	—

Prepare the Store Ledger Account under weighted average price method.

एप्रिल 2016 या महिन्यात खालील प्रमाणे सामग्रीची खरेदी व निर्गमन करण्यात आले होते :

दिनांक	तपशिल	मात्रा (एकक)	प्रति मात्रा किंमत (₹)
एप्रिल 2	खरेदी	2000	10
एप्रिल 6	खरेदी	300	12
एप्रिल 9	निर्गमन	1200	—
एप्रिल 10	खरेदी	200	14
एप्रिल 12	निर्गमन	1000	—
एप्रिल 20	खरेदी	300	11
एप्रिल 29	निर्गमन	200	—

वरील माहितीवरून भारीत सरासरी (माध्य) पद्धतीने भांडार प्रपंजी लेखा तयार करा.

3. The following receipts were made in a month of April 2016 for material 'X'. 10

1-4-2016 Opening stock 200 units at ₹ 3.50

3-4-2016 Receipt 300 units at ₹ 4.00

13-4-2016 Receipt 900 units at ₹ 4.30

23-4-2016 Receipt 600 units at ₹ 3.80

The issues were as follows :

5-4-2016 Issues 400 units

15-4-2016 Issues 600 units

25-4-2016 Issues 600 units

Prepare Store Ledger Account under simple average rate method.

P.T.O.

एप्रिल 2016 महिन्यात 'क्ष' सामग्रीची प्राप्ती खालील प्रमाणे होती :

1-4-2016 प्रारंभण स्कंध 200 नग प्रत्येकी ₹ 3.50

3-4-2016 प्राप्ती 300 नग प्रत्येकी ₹ 4.00

13-4-2016 प्राप्ती 900 नग प्रत्येकी ₹ 4.30

23-4-2016 प्राप्ती 600 नग प्रत्येकी ₹ 3.80

निर्गमन खालील प्रमाणे होते :

5-4-2016 निर्गमन 400 नग

15-4-2016 निर्गमन 600 नग

25-4-2016 निर्गमन 600 नग

साधी सरासरी (माध्य) पद्धतीने भांडार प्रपंजी लेखा तयार करा.

Or

(किंवा)

Calculate the total earning of a worker under :

(i) Time Rate Method

(ii) Piece Rate Method

(iii) Halsey Plan

(iv) Rowan Plan

Information given :

Standard time — 45 hours

Time taken — 30 hours

Hourly rate of wages is ₹ 1 per hour plus a dearness allowance @ 50 paise per hour worked.

एका कामगाराचे एकूण उत्पन्न माहित करा :

(i) समय दर पद्धती

(ii) कार्य दर पद्धती

(iii) हालसे योजना

(iv) रोवन योजना

दिलेली माहिती :

प्रमाण समय — 45 तास

घेतलेल्या वेळ — 30 तास

मजुरीचा दर ₹ 1 असून अधिक केलेल्या कामाच्या प्रति तासाला 50 पैसे प्रमाणे महागाई भत्ता.

4. Calculate the machine-hour-rate from the following information : 10

	₹
Cost of machine	80,000
Cost of installation	20,000
Scrap value of machine after 10 years	20,000
Rent and rates for a quarter for the shop	30,000
General lighting for the shop per month	2,000
Shop supervisor's salary for a quarter	60,000
Insurance premium for a machine per annum	600
Estimated repairs of a machine per annum	1,000
Power consumption 2 units per hour, at ₹ 50 for 100 units. Estimated working hours of a machine per annum 2000 hours.	

The machine occupies 1/4 of the total area of the shop. The supervisor is expected to devote 1/6 of his total time for this machine. General lighting expenses are to be apportioned on the basis of floor area.

खालील दिलेल्या माहितीवरून एका यंत्राचा 'यंत्र तास दर' काढा :

	₹
यंत्राचे परिव्यय मुल्य	80,000
यंत्र उभारणी खर्च	20,000

P.T.O.

WT

(10)

EN—72—2017

दहा वर्षानंतर यंत्राचे क्षेप्य मुल्य	20,000
कार्यशाळेचे त्रैमासीक भाडे व कर	30,000
कार्यशाळेच्या मासिक प्रकाश खर्च	2,000
कार्यशाळेच्या निरीक्षकाचा त्रैमासीक पगार	60,000
यंत्राची वार्षिक विमा प्रव्याजी	600
यंत्राचा वार्षिक अंदाजे दुरुस्ती खर्च	1,000
यंत्राचा विज वापर : प्रति तास 2 एकक, विजेचा दर प्रति 100 एककास ₹ 50 यंत्राचे वार्षिक कार्यकारी तास : 2000 तास	
यंत्राचे कार्यशाळेच्या एकूण क्षेत्रफळाच्या 1/4 जागा व्यापली आहे. निरीक्षकाने त्याच्या एकूण समयाच्या 1/6 समय या यंत्राच्या निरीक्षणासाठी द्यावा असे अपेक्षित आहे. प्रकाश खर्च व्यापलेल्या जागेच्या प्रमाणात विभागावा.	

Or

(किंवा)

Discuss the advantages and limitations of cost accounting.

परिव्यय लेखांकनाचे फायदे व मर्यादा यांची चर्चा करा.

EN—72—2017

10